

Svar på skriftligt spørgsmål om genomförande av åtgärderna i vägkartan för den kreativa ekonomin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 344/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna:

Vilka konkreta åtgärder avser regeringen vidta för att öka antalet arbetstillfällena inom konst, kultur och de andra kreativa branscherna, öka BNP-andelen och förbättra arbetsförutsättningarna för arbetstagarna, och kommer dessa åtgärder att vara tillräckliga i ljuset av målen i regeringsprogrammet och åtgärdsförslagen i vägkartan för den kreativa ekonomin?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

På hösten 2019 inledde arbets- och näringsministeriet tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet en process för utarbetande av en vägkarta för den kreativa ekonomin på grundval av en skrivning i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering. Vägkartan blev färdig sommaren 2020.

Vägkartan för den kreativa ekonomin granskar tillväxt- och utvecklingsmöjligheter ur ett affärsutvecklingsperspektiv för tre centrala verksamhetsmiljöer som utnyttjar kreativ expertis. Dessa verksamhetsmiljöer är: 1. duplicerbart innehåll såsom AV-produkter, spel och litteratur, särskilt affärsverksamhet som utförs i en digital miljö, 2. tjänster som producerar mervärde för kunden i form av kreativ expertis, dvs. bland annat användning av formgivning, planering och kommunikation som stöd för företags tillväxt och internationalisering samt 3. evenemang och unika produkter som när de tillämpas utanför den kreativa ekonomin täcker hela evenemangsbranschens verksamhet.

I processen med vägkartan samlades åtgärdsförslag som främjar den kreativa ekonomin på basis av workshoppar som i hög grad lockade aktörer inom den kreativa ekonomin. Åtgärdsförslagen fördelade sig under fem huvudrubriker. Rubrikerna inkluderar identifiering av förnybara ekosystem, nätverk och förändringar i värdekedjor, olika kompetensbrister inom den kreativa ekonomin, utveckling av tjänster för affärsutveckling, åtgärder för att främja tillväxt och internationalisering samt utveckling av utvärderingsmetoder och indikatorer.

Av åtgärdsförslagen formade man tillsammans med branschernas representanter en gemensam vägkarta för att lösa tillväxthinder. Med hjälp av vägkartan lyfte man fram de centrala funktioner, för vars genomförande det i fortsättningen måste hittas nya nätverk och verksamhetssätt. Business Finland svarar för samordningen av genomförandet av vägkartan och för styrningen av arbetet svarar en styrgrupp bestående av representanter från arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt aktörer som representerar de kreativa branscherna. Riksdagsledamot Hanna Kosonen fungerar som ordförande för styrgruppen.

Genomförandet av vägkartan inleddes på hösten 2020 genom de första utredningarna som kartlägger affärsverksamhetsmiljön inom kreativa branscher. Med hjälp av utredningarna har man bland annat tagit upp den strukturella reformen som pågår inom AV-branschens verksamhetsmiljö, evenemangsbranschens struktur och faktorer i anknytning till stimulans samt behovet av förnyelse av kompetens som beror på förändringar i AV-branschens verksamhetsmiljö. Definitionen av indikatorer som beskriver den kreativa ekonomins verksamhet och dess förändringar har också inletts.

Undervisnings- och kulturministeriet främjar i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering ett ökat antal arbetsplatser inom konst, kultur och andra kreativa branscher, en ökning av BNP-andelen och förbättrade arbetsvillkor för arbetstagarna genom alla åtgärder inom kulturpolitiken. Ministeriets åtgärder riktar sig i stor utsträckning till hela kulturens ekosystem, allt från kompetens och infrastruktur till stödjande av arbete och främjande av export. Konkreta åtgärder är bland annat en höjning av konstnärsstipendierna, beredning av en modell för utställningsarvode samt en revidering av statsandelssystemet för scenkonsten och tilläggsfinansiering i anknytning till reformen. Dessutom samarbetar undervisnings- och kulturministeriet med arbets- och näringsministeriet samt andra centrala ministerier för att uppnå målen i regeringsprogrammet. Det är viktigt att samordna olika ministeriers politiska åtgärder särskilt i en situation där intäkterna från penningspelverksamheten minskar.

Att utveckla de kreativa branscherna och öka den kreativa ekonomins effektivitet, samt att uppdatera en verksamhetsmiljö i snabb förvandling är ett strategiskt arbete som kräver långsiktigt engagemang. I anslutning till regeringsprogrammet har sammanlagt 2 miljoner euro anvisats till Business Finland för Creative Business Finland -finansiering för åren 2020 och 2021. Genom detta har de projekt som nu pågår finansierats. Inom programmet för hållbar tillväxt 2021–2024 genomförs åtgärderna i vägkartan för den kreativa ekonomin både av Business Finland och undervisnings- och kulturministeriet.

Genom programmet för hållbar tillväxt finansierar Business Finland förnyande av företag inom kreativa branscher och evenemangsbranschen och lösning av utmaningar som digitala lösningar medför. Med hjälp av utvecklingsbidrag kan företag anpassa sig till effekterna av coronapandemin samt utveckla innovativa tjänster, produktions- och verksamhetsmodeller som lämpar sig för ändrade förhållanden som är svåra att förutse. Företagen erbjuds även möjlighet att genom snabba

pilotprojekt förnya sin affärsverksamhet så att den svarar mot internationaliseringsbehoven. Förnyelse främjar stimulans. Centrala kriterier är förutom innovationsförmåga även ekosystemeffekter som uppkommer såväl i den ekonomiska tillväxten som i hela samhället för digitaliseringens och den gröna övergångens del.

De viktigaste utvecklingsområdena i undervisnings- och kulturministeriets strukturstöd kommer att vara utökande av digitalisering, förnyande av verksamhetssätt och ett mer omfattande samarbete mellan grupper av aktörer. Genom dessa och andra utvecklingsblock som identifieras under arbetets gång strävar man efter att skapa en grund för en vidsträckt ekonomisk tillväxt och internationalisering som möjliggör en ökad sysselsättning inom konsten, kulturen och de kreativa branscherna och en ökad BNP-andel. Effekterna av alla åtgärder följs upp och vid behov inleds nya åtgärder inom sådana områden där ytterligare tillväxtpotential kan observeras.

Därtill allokerar undervisnings- och kulturministeriet finansiering genom det riksomfattande ESF-temat ”Innovationskunnande inom den kreativa och kulturella branschen” bland annat för utveckling av kreativa branscher och den kreativa ekonomin inom strukturfondernas programperiod 2021–2027.

Helsingfors 21.6.2021

Näringsminister Mika Lintilä